

Andakter

För en vecka, tjugotredje veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 145 - ”När världens Frälsare jag ser”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bli och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 19:13-24

När Pilatus hörde de orden lät han föra ut Jesus och satte sig på domartribunen i den så kallade Stengården, på hebreiska Gabbata. Det var på förberedelsedagen före påsken, vid sjätte timmen. Pilatus sade till judarna: ”Här ser ni er kung.” Då ropade de: ”Bort med honom! Korsfäst honom!” Pilatus frågade: ”Skall jag korsfästa er kung?” Översteprästerne svarade: ”Vi har ingen annan kung än kejsaren.” Då utlämnade han Jesus åt dem till att korsfästas.

De tog honom alltså med sig. Han bar själv sitt kors ut till den plats som kallas Skallen, på hebreiska Golgota. Där korsfäste de honom tillsammans med två andra, en på var sida med Jesus i mitten. Pilatus hade också låtit skriva ett anslag som sattes upp på korset, och där stod: Jesus från Nasaret, judarnas konung. Detta lästes av många judar, eftersom platsen där Jesus korsfästes låg strax utanför staden, och texten var på hebreiska, latin och grekiska. Men judarnas överstepräster sade till Pilatus: ”Skriv inte: Judarnas konung, utan vad han själv har sagt: Jag är judarnas konung.” Pilatus svarade: ”Vad jag har skrivit, det har jag skrivit.”

Soldaterna som hade korsfäst Jesus tog hans kläder och delade upp dem i fyra delar, en på varje soldat. De tog också långskjortan, men den hade inga sömmar utan var vävd i ett enda stycke. De sade därför till varandra: ”Vi skär inte sönder den utan kastar lott om vem som skall ha den.” Ty skriftordet skulle uppfyllas: De delade upp mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad.

Betraktelse

De två parter som både samarbetar och motarbetar varandra i processen mot Jesus – den romerske guvernören och den judiske översteprästen & Co – binder och tvingar varandra, så att ingen kommer ofläckad ur samarbetet. Pilatus tvingas av de judiska ledarnas hot om att till kejsaren anmäla hans ovilja att döma en politisk rebell mot Rom (vilket skulle blivit svårt att försvara inför kejsaren; Joh. 19:12 c) att fälla dödsdomen över en man som han inser inte är en upprorsledare; alltså ett justitiemord.

Men då tvingar Pilatus i sin tur ”översteprästerna” att erkänna det de minst av allt vill säga högt inför sitt eget folk: ”Vi har ingen annan kung än kejsaren.” Redan i 1 Sam. 8, ca 1000 år f. Kr., kan vi läsa hur både Mose och Gud själv bedömer israeliternas begäran om att få en mänsklig kung över sig som ett svårt svek mot Gud, Israels ende verkliga kung. De flesta skrifttrogna judar skulle nog sett ”översteprästernas” erkännande som ett förnekande av första budet och Guds absoluta herravälde i Israel; alltså en hädelse.

Ingen av parterna trodde att Jesus avsåg att göra sig till judarnas kung i stället för kejsaren, men blir under ömsesidig motvilja ense om att det får bli ”sanningen” om varför Jesus måste avrättas, en sanning som kan skrivas på plakat (även om de inte kunde bli överens om exakt hur ”sanningen” skulle formuleras). Samarbete i onda syften solkar och förnedrar ofta båda parter, även om de tror att de blir större och mäktigare av det, och kan skyla över vad som händer med något lämpligt, skojigt talesätt, typ ”man måste krossa ägg för att göra en omelett”.

På korset fästes en tavla, där Pilatus unnar sig hänet mot alla judar att skriva att Jesus *är* deras kung, för att understryka att varje jude som försöker bli det straffas på det här sättet, och ”ni har inte och får aldrig en annan kung än kejsaren”. Så blir han, likt Kajafas i 11:50, en som uttalar vem Jesus faktiskt är, fastän han själv inte tror på det han sagt och skrivit.

Avrättningsplatsen ”Skallen” låg strax utanför dåvarande västra murporten (inte nuvarande Jaffaporten, utan ca 300 m längre in i Gamla stan). 325 e.Kr. lät kejsar Konstantin påbörja byggandet av en stor kyrka just på den platsen, inom vars murar ligger både Golgata och Jesu grav.

Den ligger där än idag (mycket om- och påbyggd) och kallas Gravkyrkan (av kyrkan i Väst) eller Uppståndelsekyrkan (av östliga kristna).

Platsen var mycket offentlig, alla som gick in och ut på stadens västra sida den dagen skulle se de korsfästa vrida sig i plåga och maximal förnedring, och avsky det de såg. Det var ingen snygg och nobel död, men ändå VAR Jesus från Nasaret judarnas konung, som led döden för deras skull – och allas. Med historiens bisarra ironi – eller ska vi inte säga som det är: med *Guds* ironi? – plakateras Sanningen: det som ser ut som raka motsatsen till kunglig makt och ära ÄR likväl Segern, förhärligandet, som frälser Israel och hela mänskligheten. Här dör Jesus, men viktigare: här dör Döden, och Jesus går över till Livet.

Det kan ingen tro eller räkna ut bara genom att se på den hemska scenen. Men lärjungarna – som inte vågar vara där när det sker – de har fått grunden till att förstå och tro det, särskilt i den ”Herrens måltid” av bröd och vin, som symboliskt återframställer hans soningsdöd och gör deltagarna delaktiga av den. Deras tro, som nästan dött, måste bara uppväckas igen, när de möter den Levande och tas till nåder igen, för att bli hans utvalda vittnen. Och i den gemenskapen får även vi vara med!

Förbön

Tack, käre far, för den här dagen, och för varje dag som vi får ur din hand. Tack att du rannsakar mig och känner mig. Tack att du vet allt om mig, och visste det redan innan jag fanns till. Tack att du är överallt, och helt nära mig just nu. Tack att det inte finns något plats, någon tid eller något sammanhang, där jag är utan dig. Tack för din vägledning, din nåd och din frid, också den här dagen.

Käre Herre, hjälp oss den här dagen att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. Amen

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg.

Måndagens kväll.

Psalm 137 - ”Den kärlek du till världen bar”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 19:25-37

Men vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster, Maria som var gift med Klopas och Maria från Magdala. När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade sade han till sin mor: ”Kvinna, där är din son.” Sedan sade han till lärjungen: ”Där är din mor.” Från den stunden hade hon sitt hem hos lärjungen.

Jesus visste att nu var allt fullbordat, och för att skriftordet skulle uppfyllas sade han: ”Jag är törstig.” Där stod ett kärl som var fyllt med surt vin. De satte därför en svamp som doppats i det sura vinet på en isopstjälk och förde den till hans mun. När Jesus hade fått det sura vinet sade han: ”Det är fullbordat.” Och han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande.

Eftersom det var förberedelsedag och kropparna inte fick hänga kvar på korset under sabbaten – det var en stor sabbat – bad judarna Pilatus att de korsfästas benpipor skulle krossas och kropparna tas bort. Soldaterna kom därför och krossade benen på dem som var korsfästa tillsammans med Jesus,

först på den ene och sedan på den andre. Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död krossade de inte hans ben, utan en av soldaterna stack upp sidan på honom med sin lans, och då kom det ut blod och vatten.

Den som såg det har vittnat om det för att också ni skall tro; hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning. Detta skedde för att skriftordet skulle uppfyllas: Inget ben skall krossas på honom. Och på ett annat ställe heter det: De skall se på honom som de har genomborrat.

Betraktelse

Jesu nästan sista ord är riktade till två särskilda personer som står vid korsets fot: hans egen mor, Maria, och älsklingslärjungen (den ende av de tolv som vågade befinna sig där). De får varsin mycket ordknapp mening – förmodligen sagda under svår andnöd (som den korsfäste led av mer och mer under sitt plågsamma döende). Han ger dem åt varandra som mor och son för framtiden.

Maria hade ju levt i några år utan sin äldste son som familjens försörjare, och skulle väl ha fortsatt att bli omhändertagen av Jakob och de andra vuxna barnen efter Jesu död utan att det särskilt behövde bestämmas om saken. Så det ligger nog litet mer bakom de kortfattade orden. Kanske behöver dessa två varandra på ett särskilt sätt framöver. Maria får en ”ny” son i Jesu ställe, en som älskade Jesus och älskades av honom mer än någon annan, en som förstod honom bättre än de andra elva och kom mer direkt till en mogen tro på Jesus (jfr Joh. 20:8 b). Och Johannes sebedaiden (som nog var ”den lärjunge Jesus älskade”) får Jesu mor som sin, en som förstår och älskar honom och som kan meddela honom allt vad hon mindes och begrundat i sitt hjärta sedan bebådelsen av Jesus. De behöver varandra just i sin unika närhet till Jesus. Sådana andliga vänskapsband behövs och finns i den gemenskap vi kallar Kristi kyrka.

Joh. ser i den försvarslöse Jesus, som bara accepterar allt ont som kommer intill döden, en gudomlig Tjänare som vet och vill allt detta därför att det är Faderns vilja, och egentligen styr det dit det ska. Ett enkelt tecken på det till Jesu enkla lärjungar är när evangelisten liksom pekar ut för oss att den här detaljen och den där är uppfyllelsen av ord i den heliga Skrift: han

fick surt vin att dricka -> Ps. 69:22; inget ben ska krossas på honom -> Ps. 34:21 + 2Mos. 12:46; de kastade lott om Jesu kläder -> Ps. 22:19; etc., etc. Allt är förutsett, åtlytt, utfört i enlighet med Guds ord.

Jesus dör ca kl. 15, de andra två plågas vidare, men vid solens nedgång vid kl. 18 är det sabbat, som inte får ohelgas av snart döda eller nyss dödas lik på offentlig plats. När detta påpekas för Pilatus, befäller han: Ta bort dem! Snabbast vore att sticka en lans i hjärtat på alla tre, men grymheten förnekar sig inte: krossar man benen på de ännu levande, kan de inte dra andan genom att resa sig upp på sina fastspikade fötter och lätta det förlamande trycket på bröstmusklerna, utan kvävs hängande i armarna efter en kort stund av medveten dödsångest. Kom inte och säg att den romerska armén inte tog hänsyn till underkuvade folks religiösa uppfattningar!

För den Onde måste detta ha framstått som hans största och avgörande framgång någonsin: I en intensiv koncentration av ondska attackerar han Jesu kropp och själ och utplånar honom bland de levande. Detta är djävulens lyckligaste stund, nu finns "Guds Son" inte, det onda är alltid starkast! – Alltså ungefär som läget måste ha sett ut för Jesu lärjungar och vänner.

Men fel hade de allihop, varken de nu glada eller de sorgsna visste att detta var den Ondes definitiva nederlag och början på Jesu seger. Den som är segern för oss alla.

Förbön

Käre far, tack för den här dagen. Tack för livet med dig, för din Son, Jesus Kristus, och för att han genom sin död och uppståndelse har segrat i en seger som också jag kan få del av. Tack för den kärlek som du ständigt ger. Hjälp mig att ta emot den, och att ge den vidare. Hjälp mig att leva hela mitt liv när dig och din Son, i den helige Ande.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 270 - ”När ingen ljusning alls jag finner”

Bön

Gud, hjälp mig nu att stilla mig inför dig så att jag i mitt hjärta kan ta emot vad du idag vill ge. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 19:38-42

Josef från Arimataia, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet, av rädsla för judarna, bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick och tog ner kroppen. Nikodemos kom också dit, han som första gången hade sökt upp Jesus på natten, och han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med kryddorna så som judarna brukar göra vid en gravläggning. Intill platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård och i trädgården en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd. Där lade de Jesus, eftersom det var den judiska förberedelsedagen och graven låg nära.

Betraktelse

På vår vandring genom Johannesevangeliet har nu kommit fram till Johannes beskrivning av Jesu begravning. Det är nu sent på

Långfredagens eftermiddag, det vill säga det är förberedelsedag före sabbaten – därför behöver Jesus begravas så fort som möjligt, innan solen gått ner och sabbaten inleds. Det är därför man kan skönja ett visst mått av brådska i den text vi läser denna morgon.

Det är den tidigare helt okände *Josef från Arimataia*, och den tidigare nämnde *Nikodemos* (som kom till Jesus på natten i Joh 3:1-21 och som vi hört tala i ett annat sammanhang, Joh 7:50-52) som blir de som får ordna med Jesu begravning. Inga av Jesu närmsta finns i närheten för att göra detta så viktiga, ingen av de många som följt Jesus, lyssnat och tagit till sig av hans undervisning, sett hans under eller blivit helad genom hans ingripande har stannat kvar vid hans sida upp till denna punkt. Så då får den hemlige lärjungen Nikodemos och den i övrigt okände Josef från Arimataia bli de som ser till att Jesu kropp tas om hand.

Detta påminner oss om något mycket viktigt, nämligen att människor som är okända för de många, och människor som inte gör så mycket väsen av sig, ändå kan spela en avgörande roll och utföra avgörande uppgifter för Guds rike. Gud använder vem han vill för att utföra sitt verk. Ibland är det enda som krävs att vi är där vi är och är öppna för att Gud vill använda oss, också den här dagen.

Förbön

Käre far i himmelen, tack för det liv som du gav mig i din son Jesus Kristus. Tack att du vill använda mig, hjälp mig att leva öppen för din närvaro, för din kallelse och för din vägledning. Tack Herre att du har gått före oss och aldrig lämnar oss, utan alltid har en fortsättning.

Herre Jesus, var med oss denna dag och hjälp oss vandra din väg. Hjälp oss att denna dag se våra medmänniskor med din kärlek, så att vi lyser i vardagen med ditt ljus. Vi ber om detta Gud, genom din son Jesu Kristi namn. Amen.

Herrens Bön.

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske på jorden så som i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som

står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Tisdagens kväll.

Psalm 742 - ”Han är inte här, han lever!”

Bön

Gud jag kommer nu till dig med allt som tynger. Hjälp mig nu att stilla mina tankar så jag kan hämta ny kraft från dig. Amen.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 20:1-10

Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: ”De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom.” Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde. Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från de döda. Lärjungarna gick sedan hem igen.

Betraktelse

Vår vandring genom Johannes evangelium fortsätter, och vi har i andakten denna kväll kommit fram till det ställe där Johannes berättar om påskdagens morgon och den tomma graven. Den här dagen och den

här händelsen är inget mindre än världshistoriens mest avgörande händelse. Fram till denna punkt har Jesus varit en lärare, en profet, en undergörare och helare, och en flitig debattör och kritiker när det kommer till det religiösa etablissemang.

När nu Maria från Magdala, Simon Petrus och lärjungen *som Jesus älskade* nu kommer och finner graven att den är tom, börjar vi ana och förstå att Jesus är mer, betydligt mer, än så. Nu börjar vi ana att ärendet som denne verkliga Guds son har är större än undervisning och helanden, debatter och under – hans ärende innefattar också den fullständiga segern över död och ondska genom död *och uppståndelse*. Och inget mindre än det.

Har Jesus inte uppstått på ett verkligt, absolut och kroppsligt sätt, finns det heller ingen anledning för oss att tala om den som något av betydelse. Relativisering av uppståndelsen, som man idag kan höra på sina håll, såsom att Jesus skulle ha uppstått inte kroppsligt, verkligt och absolut utan bildligt, symboliskt eller mera diffust i våra hjärtan är kanske ett försök att göra den kristna tron mera lättillgänglig.

Men att Jesus är Guds son och att han *verkligen* har uppstått är själva grunden för att vi ens ska kunna tala om att den kristna tron har något att erbjuda människor, också nutidsmänniskor: Uppståndelse, seger och evigt liv. Inget mindre. Kristen tro handlar inte framför allt om att vara något lätt-tillgänglig för nutidsmänniskan – den handlar om det otroliga men sanna att Gud i sin kärlek till oss har gjort sig själv tillgänglig för oss människor i Jesus Kristus och gör det än idag genom sin Helige Ande. Gud vill göra sig tillgänglig för dig, och för mig, också den här dagen.

Förbön

Tack Gud att du är trofast och god, och tack att jag får komma till dig med allt som jag bär på. Tack att din Son, Jesus Kristus, verkligen har uppstått och besekrat synden, döden och ondskan. Hjälp mig att den här dagen och framöver få en allt fastare tilltro till att det är fullkomligt sant, och att det gäller också mig.

Vi ber dig nu Jesus om lugn inför kvällen och natten. Kom och trösta alla som är rädda och ledsna, och skänk dem din frid. Var med alla som kämpar

och strävar för det goda i världen och ge dem kraft att fortsätta. Kom och bevara oss och alla våra nära och kära i din trygghet. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Onsdagens morgon.

Psalm 154 - ”Dina händer är fulla av blommor”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 20:11-18

Men Maria stod och grät utanför graven. Gråtande lutade hon sig in och fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, en vid huvudet och en vid fötterna. Och de sade till henne: »Varför gråter du, kvinna?» Hon svarade: »De har flyttat bort min herre, och jag vet inte var de har lagt honom.» När hon hade sagt det vände hon sig om och såg Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han. Jesus sade till henne: »Varför gråter du, kvinna? Vem letar du efter?» Hon trodde att det var trädgårdsvakten och svarade: »Om det är du som har burit bort honom, herre, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom.» Jesus sade till henne: »Maria.» Hon vände sig om och sade till honom: »Rabbouni!» (det är hebreiska och betyder mästare). Jesus sade: »Rör inte vid mig, jag har ännu inte stigit upp till min fader. Gå till mina bröder

och säg dem att jag stiger upp till min fader och er fader, min Gud och er Gud.« Maria från Magdala gick då till lärjungarna och talade om för dem att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.

Betraktelse

Maria från Magdala är, så vitt jag kan erinra mig, den enda personen i Bibeln som inte faller ner skräckslagen när hon får se änglar. Förmodligen är det en känslomässig och chockartad situation hon är med om. Hon hade bevittnat när Jesus dog och visste att han lades i graven, men nu är han borta. Det är värre än att se änglar.

När Jesus sedan talar till henne händer det märkliga, hon inte känner igen honom. Detta är ett återkommande tema, att de som kände Jesus inte kände igen honom efter uppståndelsen. Trots att Marias hela värld kretsar kring var Jesus är kan hon i det ögonblicket inte känna igen honom. Nu följer ett av de mest dramatiska mötena i Bibeln. Jesus säger ett enkelt ord: Maria. Han säger hennes namn och hon förstår vem det är! Hon såg ett lik för tre dagar sen, nu lever han!

Från Johannes 10:4 vet vi att de som tillhör Jesu flock, hör hans röst och känner igen den. Maria tillhörde Jesu flock, hon tillhörde Jesus och därför kände hon igen honom. I Maria får vi en bild av vår kallelse. Vi kommer inte till honom på eget initiativ. Vi kan bara komma till Jesus när han kallar oss vid vårt namn. Den dagen du kom till tro på Jesus var det för att du kände igen hans röst.

Den sista delen av texten låter lite märklig. Jesus säger "Rör inte vid mig". Detta låter som ett abrupt avslut på ett kärt återseende, men förmodligen handlar det inte om att Jesus stoppar Maria från att krama om honom. Han säger bara att hon inte behöver hålla i honom, för han kommer inte att försvinna igen. Men Maria ska inte vara för fäst vid Jesus, för han har ett uppdrag till henne. Han sänder iväg henne att förkunna evangelium. Hon ska gå iväg med de goda nyheterna: Jesus Kristus är uppstånden.

Förbön

Vi tackar dig, Herre, som lät din Son uppstå från de döda. Tack för att du kallar på oss genom att säga vårt namn. Du som känner oss mycket bättre

än vad vi själva gör, hjälp oss att känna igen din röst när du kallar på oss och sänder oss att förkunna evangelium: Jesus Kristus är uppstånden. Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén.

Onsdagens kväll.

Psalm 189 - ”Bliv kvar hos mig”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 20:19-23

På kvällen samma dag, den första i veckan, satt lärjungarna bakom reglade dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade till dem: »Frid åt er alla.« Sedan visade han dem sina händer och sin sida. Lärjungarna blev glada när de såg Herren. Jesus sade till dem igen: »Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er.« Sedan andades han på dem och sade: »Ta emot helig ande. Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder, så är han bunden.«

Betraktelse

Lärjungarna gömde sig. De var rädda. Rädda för döden. De trodde nog att samma personer som dödat Jesus vilken sekund som helst skulle kunna omringa dem och föra bort dem till samma öde. Där sitter de i sin rädsla, instängda bakom låsta dörrar. Men utan att dörren låses upp, utan att dörren öppnas står Jesus mitt ibland dem. Jesus kunde ta sig ut ur graven utan att stenen rullades undan, Jesus kunde ta sig in till lärjungarna utan att öppna dörren. Om man kan göra så, så gäller det att snabbt säga rätt sak så att det inte uppstår panik. Som tur är, har Jesus har några väl valda ord åt dem: *Frid åt er alla*. Med dessa fyra ord driver Jesus bort rädslan.

Det Jesus sa, det har han åstadkommit. Det finns ingen mer fiendskap mellan Gud och människan. Frid åt er alla, era synder är förlåtna. Sen står det att Jesus visar sina händer och sin sida. Resultatet av detta avslöjar texten, nämligen att lärjungarna blev glada. Att vi har frid med Gud, att våra synder är förlåtna, och att Jesus visar sin kropp är något som tar fram glädje och driver bort rädslan.

Detta är något vi behöver fundera ordentligt på. Jag tror att anledningen till att kristna ofta inte upplever någon frid är att vi inte tänkt på detta med uppståndelsen tillräckligt. Kristendomens symbol har naturligt blivit ett kors, och korset är det absolut viktigaste i kristendomen, för det är där Kristus vinner den här friden åt oss, evigt. Men uppståndelsen sker för att bekräfta för oss att det faktiskt har skett. Om Jesus förblev död hade vi inte vetat att han sonat för våra synder, men det har han. Och han kommer till lärjungarna i en kropp. Han är inte ett spöke, de kan känna på honom, de kan känna igen honom.

Detta är något som borde vara till stor tröst för oss som är kristna. Att Jesus har en kropp som lärjungarna kan känna igen. För Jesus visar vägen. Den dag då vi, som tror på Jesus, också uppstår till evigt liv i himlen, den nya skapelsen, kommer vi att ha kroppar, kroppar man kan känna igen. Det är något som borde driva bort rädslan för döden. Inte att vi ska förhålliga döden, men på samma gång, förstå att det är något bättre vi är på väg till. Aposteln Paulus förstod detta, för han skriver i Filippébrevet 1:21: ”För mig är livet Kristus och döden en vinning.”

Guds välsignelser är inte rikedom och hälsa här och nu. Gud älskar oss för mycket för att låta oss nöja oss med det.

Förbön

Tack Herre, för att du inte låter oss gissa om vi har fått frid eller inte. Du kommer själv och berättar det. Tack för att den tomma graven är en vägvisare om den väg vi själva ska gå en dag. Låt din Ande få verka mer av den friden i våra liv här och nu, så att vi förstår vad vi har att vänta.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)
Måns Norrsén.

Torsdagens morgon.

Psalm 473 - ”Du räckte ut din hand”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 20:24-29

En av de tolv, Tomas, som kallades Tvillingen, hade inte varit med när

Jesus kom. De andra lärjungarna sade nu till honom: ”Vi har sett Herren”, men han sade: ”Om jag inte får se spikhålen i hans händer och sticka fingret i spikhålen och sticka handen i hans sida tror jag det inte.” En vecka senare var lärjungarna samlade igen, och Tomas var med. Då kom Jesus, trots att dörrarna var reglade, och stod mitt ibland dem och sade: ”Frid åt er alla.” Därefter sade han till Tomas: ”Räck hit ditt finger, här är mina händer; räck ut din hand och stick den i min sida. Tvivla inte, utan tro!” Då svarade Tomas: ”Min Herre och min Gud.” Jesus sade till honom: ”Du tror därför att du har sett mig. Saliga de som inte har sett men ändå tror.”

Betraktelse

Om vi bortser från de två brödrapar (Simon Petrus och Andreas, Jakob och Johannes) som Jesus först kallade till en inre tolvkrets (apostlarna) inom den större gruppen av efterföljare, så vet vi nästan ingenting om dem som individer. Men i Johannesevangeliet har Tomas faktiskt några individuella drag. När lärjungakretsen i kap. 11 undrar om det inte är för farligt för Jesus att gå till Judeen igen, där folk nyss ville stena honom, säger Tomas – klart modigare än de andra, och med drastiska ord: ”Låt oss gå med för att dö med honom” (v. 16).

I avskedstalet säger Jesus en hel del om att han måste gå bort från lärjungarna till Faderns hus, och tillägger: ”Och vägen dit jag går, den känner ni” (14:4). En av de tolv säger emot Jesus: ”vi vet *inte* vart du går” (v. 5), och det är Tomas. Han är ärlig och hymlar inte med att i varje fall han inte förstår vad Jesus talar om.

Modig, uppriktig, sanningskär – vi känner igen karaktären hos den här Tomas som är så noga med sanningen. Utan bevis kan han inte tro att Jesus är uppstånden. Och bevisen ska vara nästan äckligt konkreta – köra sitt finger genom spikhålen i Jesu händer! ...; Tomas väjer inte för överdrifter och drastiska formuleringar i sina tvivel. Och i vår tid har tvivel och otro på något sätt blivit mer ärligt och fint än den enkla tron, så Tomas Tvivlaren blir lite av hjälte numera.

Men ska vi ge Tomas rätt i det han gör? Är det inte rätt ego-centriskt?

Man kunde ju t.ex. fråga om han inte får skylla sig själv när han övergett apostlagemenskapen (säkert bara tillfälligt, men ...) och dessutom bara underkänner de andra tio apostlarnas vittnesmål om att de sett Jesus levande. Med vad slags rätt kan han ställa villkor på en alldeles egen uppenbarelse av den uppståndne Jesus för att han ska tro, dessutom med groteska krav på att få peta i Jesu sår! Attityden är inte så långt från kritikernas begäran om ett "tecken" från himlen (mirakel) som villkor för att de ska tro på Jesus som Messias. "Om jag får se, ska jag tro" – och Jesu svar är alltid: "Om ni tror, ska ni få se".

Ska Jesus göra miljarder sådana personliga demonstrationer av sina sår för varje enskild kristen som vill ha det, för att hen i nåder ska gå med på att tro på sin Herre? Jesus svarar redan Nej på den frågan: "Tvivla inte, utan tro! ... Saliga de som inte har sett men ändå tror". Tvivlet är inte en noblare, ärligare och därför mer privilegierad hållning än tron, däremot ett tillstånd av svaghet, att vara utsatt för en prövning, där man behöver hjälp att våga tro mer. Att tro på sitt eget tvivel mer än på Guds utmaning att tro är däremot att inte klara prövningen. Tro utan föregående garantier och krav på "bevis" är och förblir standardsättet, medan Tomas-behandlingen inte är mönsterbildande utan snarare en mild tillrättavisning och ett undantag av nåd, vars orsak vi inte får veta.

Vi bör också lägga märke till att fastän Jesus erbjuder sin tvivlande apostel att med egna händer känna i sårmärkena, hör vi inte något om att han gjorde det. (Snarare skäms han, precis som nog Petrus gjorde, när Jesus senare frågade honom "Älskar du mig mer än de andra gör?"). Jesu ord och gest förintar tvivlen, Tomas kan bara utbrista (kanske även bokstavligen på knä) i en förbehållslös trosbekännelse till Mästaren: "Min Herre och [vilket ingen hittills sagt] min *Gud!*"

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen, och för varje dag som du ger. Hjälp mig den här dagen att bli kvar hos dig, att i tro lita på och leva nära dig. Hjälp mig att komma ihåg vem jag är i dig, hjälp mig att räkna med dig, och hjälp mig att älska något mer såsom du älskar.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, Amen. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 259 - ”Saliga visshet, Jesus är min!”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 20:30-31

Också många tecken som inte har tagits med i denna bok gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Men dessa har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn.

Betraktelse

De två sista verserna i Joh. 20 ser ut som ett slut på hela evangeliet, eftersom de säger något om hela arbetet, först dess omfattning: att Jesus gjorde väldigt mycket mer än det som ”har tagits med i denna bok”. (Att evangeliet får ännu ett slut i 21:24-25 kommer vi tillbaka till i nästa

vecka). Här gäller det särskilt ”tecken” (grek. *teras*, mirakel), varav Joh. tar med sju stycken – betydligt färre underberättelser än de andra tre evangelierna, men låter dem följas av utförlig undervisning om ”tecknen” säger och hur de ska påverka vår tro.

Evangeliets text är alltså ett *urval*. Jesu offentliga verksamhet som profet, helbrägdagörare, lärare med heltidslärjungar och ledare av en förnyelserörelse inom judendomen varade i ungefär ettusen dagar (bortåt tre år). Johannesevangeliets redogörelse för detta kan högläsas i lugnt tempo på mindre än en dag. Siffrorna 1000 och 1 bör hållas i minnet för att bevara proportionen mellan (a) allt det Jesus tänkte, sa, ville och gjorde och (b) den del av det som vi får i det skrivna evangeliet.

Det andra Joh. påpekar i sina slutord är att urvalet beror på *evangeliets syfte*. Huvudsyftet med att skriva ett evangelium är inte att erbjuda material för historiskt vetande, även om alla evangelierna ger det också. ”Historiskt vetande” är en benämning på en akademisk typ av vetande – ett objektivet, svalt, vetenskapligt bevisbart vetande om vanlig mänsklig erfarenhet; typ: solen ligger 15 miljoner mil från vår planet. Det är ju bra att den ligger där och håller lagom temperatur på jorden, men man blir inte personligen berörd, glad eller ledsen, om någon berättar att solen bara är, säg, 14 995 tusen mil avlägsen.

Verkligt betydelsefullt vetande är däremot inte neutralt objektivet utan subjektivt, inte svalt utan personligen mycket engagerande, och är som att lära känna en annan människa på djupet och bli god vän med eller förälskad i hen. Innehållet är stort, som att veta vad som är meningen med ens liv eller vem Gud är. Joh. är skrivet för att vi ska verkligt betydelsefullt vetande ”för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son” och så ”ha liv i hans namn”.

I svensk själavårdstradition brukar man säga att Bibeln ska läsas i frälsningsavsikt, alltså i avsikt att få den tro som ger evigt liv, och det är vad Joh. vill att varje läsare ska göra. Om man så bara har en dag på sig att läsa Johannesevangeliet, så ger den ändå det vi mest behöver: personlig kunskap om Gud och Jesus, en överföring av evigt liv och gudomlig nåd.

Förbön

Gode Gud, käre himmelske Fader, tack att du är den du är. Tack för din närvaro och verksamhet i världen. Tack att jag får leva i gemenskap med dig, för att jag får tro på dig och på din Son, Jesus Kristus, och genom denna min tro ha liv i hans namn.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 353 - ”Han satte sig ner på stranden”

Bön

Tack Herre för denna nya dag. Än har jag inte ljugit, handlat själviskt eller brustit i min kärlek till dig eller mina medmänniskor, men snart skall jag möta denna dags prövningar och då vet du Gud att jag behöver mycket hjälp. Så led mig Gud med dina fasta och milda hand. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 21:1-14

Sedan visade sig Jesus igen för lärjungarna vid Tiberiassjön. Det gick till så: Simon Petrus och Tomas, som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedaios söner och två andra lärjungar var tillsammans. Simon Petrus sade till de andra: ”Jag ger mig ut och fiskar.” De sade: ”Vi följer med dig.” De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting. När morgonen kom stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han. Och Jesus frågade: ”Mina barn, har ni ingen fisk?” De svarade nej, och han sade: ”Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så får ni.” De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra in det för all fisken. Den lärjunge som Jesus älskade sade då till Petrus: ”Det är Herren!” När Simon Petrus hörde att det var Herren knöt han om sig ytterplagget, för han var inte klädd, och hoppade i vattnet. De andra lärjungarna kom efter i båten med fångsten på släp; de hade inte långt till land, bara ett hundratal meter. Då de steg i land fick de se en glödhög och fisk som låg på den och bröd. Jesus sade till dem: ”Hämta några av fiskarna som ni just fick.” Simon Petrus gick upp på stranden och drog i land nätet, som var fullt av stora fiskar, 153 stycken. Och fast det var så många gick nätet inte sönder.

Jesus sade till lärjungarna: ”Kom och ät.” Ingen av dem vågade fråga honom vem han var; de förstod att det var Herren. Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken. Detta var tredje gången som Jesus visade sig för sina lärjungar sedan han uppstått från de döda.

Betraktelse

Vår vandring genom Johannes evangelium börjar gå mot sitt slut. Jesus har avslutar sin vandring tillsammans med lärjungarna, sin undervisning och sina tecken och under. Han har lidit, dött och uppstått. Men ändå har Johannes något kvar att berätta, nämligen att Jesus tre gånger efter sin uppståndelse visar sig för sina lärjungar. Det tillfälle som vi läser om denna morgon och i andakten ikväll, är det sista av dessa tre.

Det som sker i den här texten kan vi också uppfatta som en bild för det uppdrag som lärjungarna har fått av Jesus, och som de nu ska inleda: att

gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen (Mark 16:15). Samliga fyra evangelister har tecknat ner någon uppmaning av detta slag från Jesus till lärjungarna, och här hos Johannes har vi alldeles tidigare fått höra hur Jesus sagt till dem: *Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er* (Joh 20:21).

Men i texten vi läser denna morgon tycks lärjungarna ha återgått till den sysselsättning som åtminstone vissa av dem hade innan de börja följa Jesus som hans lärjungar. Detta trots att Jesus ju sagt till dem att han har ett nytt uppdrag till lärjungarna: han ska göra dem till *människofiskare* (Mark 1:17). Detta uppdrag som Jesus gav till sina första lärjungar, det uppdraget har också du och jag och alla andra människor som försöker leva som Jesu lärjungar fått. Och det finns i beskrivningen av lärjungarnas fiske i dagens text sådant som gott för oss att bli påmind om, i vårt människofiske.

En sådan sak är att låta Jesu vägleda fiskandet, *då* blir det fångst. Vi kan ibland få uppleva att vårt arbete för Guds rike påminner om lärjungarnas fiskelycka, det står ju: *den natten fick de ingenting*. Jesu uppmaning, att *kasta ut nätet på högra sidan om båten*, kan tyckas märkligt – hur stor skillnad kan en båtbredd göra? Icke desto mindre kommer fångsten när lärjungarna lyder Jesu befallning. Det är en påminnelse till oss om att lyssna in Jesus i vårt människofiskande.

En annan sak som det är gott att bli påmind om i vårt uppdrag som människofiskare är att göra det som lärjungarna gjorde, nämligen lämna fisken till Jesus. Det finns ibland en frestelse för lärjungar att knyta människor till sig, att behålla de ”nyuppdragna fiskarna” för sig själva. Inflytelserika människor i världen i vår tid kan ha många följare, men ditt och mitt och alla människofiskares uppdrag är inte att få människor att följa oss, utan att följa Jesus. Att lyssna in de ”fisketips” som Jesus ger oss, och att lämna fångsten till honom – det är en människofiskares arbetsbeskrivning, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen. Tack för att du är med, varje dag, så att jag aldrig behöver vara ensam. Tack att du vet allt som jag

tänker, känner och kommer att möta. Tack för din barmhärtighet, din nåd och din kärlek. Vägled mig den här dagen, och hjälp mig i mitt uppdrag som människofiskare. Hjälp mig att leda människor till dig.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 558 - ”Herren är min herde god”

Bön

Ingen stund är såsom denna, kvällens sista, tysta timma. Inga sorger längre bränna, inga stämmor mera stimma. / Tag då nu i dina händer denna dagen som förflutit. Visst jag vet: i gott du vänder vad jag hållit eller brutit. / Ont jag tänker, ont jag handlar, men du läker allt och renar. Mina dagar du förvandlar så från grus till ädla stenar. / Du får lyfta, du får bära, jag kan bara allting lämna. Tag mig, led mig, var mig nära! Ske mig vad du sen må ämna! (K. Boye)

Bibelläsning – Johannesevangeliet 21:15-19

När de hade ätit sade Jesus till Simon Petrus: ”Simon, Johannes son, älskar

du mig mer än de andra gör?” Simon svarade: ”Ja, herre, du vet att jag har dig kär.” Jesus sade: ”För mina lamm på bete.” Och han frågade honom för andra gången: ”Simon, Johannes son, älskar du mig?” Simon svarade: ”Ja, herre, du vet att jag har dig kär.” Jesus sade: ”Var en herde för mina får.” Och han frågade honom för tredje gången: ”Simon, Johannes son, har du mig kär?” Petrus blev bedrövad när Jesus för tredje gången frågade: ”Har du mig kär?” och han svarade: ”Herre, du vet allt; du vet att jag har dig kär.” Jesus sade: ”För mina får på bete. Sannerligen, jag säger dig: när du var ung spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal skall du sträcka ut dina armar och någon annan skall spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill.” (Så angav han med vad för slags död Petrus skulle förhålliga Gud.) Sedan sade han till honom: ”Följ mig!”

Betraktelse

Vår vandring genom Johannesevangeliet börjar gå mot sitt slut, och i andakten denna kväll läser vi om vad som händer efter den måltid som vi läste om i andakten i morse. Det är ett samtal mellan Jesus och Petrus där Jesus tre gånger frågar Petrus om han har något kärlek till honom, och de tre frågorna är sinsemellan något olika formulerade. Petrus första och andra svar är identiska, och det tredje svaret är något längre. Men tretalet är intressant, det för tankarna till vad som skett några dagar tidigare, på skärtorsdagens kväll. Då förnekade Petrus sin herre *tre gånger* innan tuppen gol (Joh 18:12-27), och nu sker alltså det som blir till Petrus upprättelse: Lika många gånger som Petrus har förnekat Jesus, lika många gånger får han förklara honom sin kärlek.

Efter varje svar från Petrus ger Jesus honom en uppmaning som har att göra med att Petrus nu sätts in i det herde-uppdrag som utgår ifrån Jesus, han som själv är överherden och som talat om sig själv och sagt *Jag är den gode herden* (Joh 10:11,14). De sammanlagt tre uppmaningarna lyder: *För mina lamm på bete*, *Var en herde för mina får* och *För mina får på bete*. Det uppdrag som Jesus själv har haft överlåter han nu i händerna på sin kyrka. Uppdraget att vara herde har i den kristna kyrkan traditionellt kopplats samman med att vara pastor eller präst, men det finns samtidigt

anledning för alla som försöker följa Jesus att se på honom som sin Herde och försöka ta efter honom i mötet med och omsorgen om andra människor. Att visa omsorg, att beskydda och, inte minst att *föra till bete*. Att vara så noggrann med sitt eget andliga näringsintag, att man också kan visa andra var det goda betet finns.

Men allra först gäller det att försöka följa den uppmaning som Jesus ger Petrus allra sist i dagens läsning: *Följ mig!* Allt gott och verkligt herdearbete bland människor, oavsett om det ligger i vårt arbete eller ”bara” är en konsekvens av vår tro, börjar med att följa överherden, den verkligt gode Herden.

Förbön

Tack, käre Far, för den dag som nu går mot sitt slut. Du, käre Herre, vet lika bra som jag hur den har varit, vad den har innehållit, och vad det har gjort med mig. Tack för det, tack att du känner mig helt igenom. Tack att du är den verkligt gode Herden – hjälp mig att följa dig och lära av dig, så att mina möten med människor och min omsorg om dem visar på dig. Inför den natt som kommer ber vi dig: Kom med ditt ljus och upplys allt mänskligt mörker. Kom till de sjuka, till de ledsna, till de ensamma och till de oroliga. Lys upp den här världen med ditt ljus, och hjälp alla dem som tror på dig att låta sitt ljus lysa omkring sig, så att fler förstår, att det sanna ljuset för alla människor kommer från dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 1:7-9 - "Hjälp då dina tjänare"

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 21:20-23

Petrus vände sig om och fick se att den lärjunge som Jesus älskade följde efter, han som under måltiden hade lutat sig bakåt mot Jesu bröst och frågat vem som skulle förråda honom. När Petrus såg honom frågade han Jesus: »Herre, hur blir det med honom?» Jesus svarade: »Om jag vill att han skall bli kvar tills jag kommer, vad rör det dig? Du skall följa mig.« Därför spred sig ett rykte bland bröderna att den lärjungen inte skulle dö. Men Jesus hade inte sagt till Petrus att lärjungen inte skulle dö utan: »Om jag vill att han skall bli kvar tills jag kommer, vad rör det dig?»

Betraktelse

God morgon! Jesus har just avslutat sitt tre-fråge-samtal med Petrus och Petrus har givit Jesus ett trefaldigt Ja som svar på frågorna. Säkert var det smärtsamt för Petrus med tanke på hans trefaldiga Nej när det gällde bekantskapen med Jesus på översteprästens gård på skärtorsdagskvällen. Viktigare är dock det oreserverade Ja Jesus ger till Petrus: Jag vill ha dig som herde för mina får! Följ mig! Men så får Petrus syn på Johannes. Hur skulle det bli med honom?

Varför frågar Petrus? Är det av omsorg om Johannes och hans liv i tro? Eller sitter jämförelselustan ännu kvar - den fanns ju kvar t o m in i Övre salen? Vi vet inte. Men Jesus ger Petrus ett lite strävt svar: "Vad rör det dig?" Frågor på det? Nej, Petrus har ingen följdfråga. Petrus hade fått lära sig att få sträva svar av Jesus vid flera tillfällen - viktigt också för oss att tänka på: Kanske behöver jag en korrigerig i min föreställningsvärld? Inte betyder det att Jesus slutat älska mig - han älskar mig in i döden! Men jag kan ha felaktiga föreställningar om hur Jesus "borde" vara, och

då är det bättre att han får hjälpa mig att se honom som han ÄR, även om det skulle svida.

Bibelläsare genom tiderna har ibland tänkt att det i det lite undvikande svaret från Jesus skulle ha legat ett löfte om att han skulle komma åter innan Johannes dog. Att Jesu återkomst skulle komma snart var en stark längtan hos de första kristna: Maranata (Du vår Herre, kom!) bad man i gudstjänsten. Vi vet också av kyrkohistorien att Johannes levde till hög ålder, fram till det första århundradets slut. Skulle Jesus komma innan Johannes dog? Kanske var någon beredd att dra slutsatsen, att Jesus inte skulle ha talat sanning, om det visade sig att Johannes dog innan Jesus kommit åter?

Nu vill författaren göra klart att man inte ska ”pressa” Jesu ord på sådant som de inte innehåller. Man ska vare sig lägga till eller dra ifrån när det gäller Guds Ord. Och nu hade Jesus bara sagt: Om jag vill detta eller detta - vad rör det dig? Punkt, slut. Och då får man släppa det. Och komma ihåg den positiva uppmaningen som följer på det sträva svaret: Du ska följa mig! Tag nu med dig tre saker in i denna lördag:

1. Jesus är trofast även om vi är trolösa. Han säger Ja även om vi sagt Nej. Han kan ge oss en ny möjlighet - idag. Tag vara på den! Erfarenheten av hans Ja kan bli att han vänder vårt Nej till ett: Ja, jag vill följa dig. **2.** Ha en sund omsorg om dina medvandrare i tron! Be för dem och särskilt för dem som du ser kanske har det svårt med tron. Men jämför dig aldrig! **3.** Fäst blicken på Jesus och följ honom!

Förbön

Tack, käre Fader, för en ny dag! Din nåd möter mig innan jag slår upp ögonen. Den möter mig vare sig jag har tunga eller hoppfulla förväntningar inför dagen. Jag ber för min församling, mina medvandrare i tron. Hjälp mig och dem att alltid fästa vår blick på Jesus. Hjälp oss att inte jämföra oss med varandra utan ge var och en av oss det stöd vi behöver.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar

oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Göran Simonsson.

Lördagens kväll.

Psalm 62:3-6 - "Själ v han gick åstad"

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning - Johannesevangeliet 21:24-25

Det är den lärjungen som vittnar om allt detta och har skrivit ner det, och vi vet att hans vittnesbörd är sant. Jesus gjorde också mycket annat, och om var sak skulle skildras för sig tror jag inte att hela världen skulle rymma de böcker som då måste skrivas.

Betraktelse

God kväll! Vi har kommit fram till slutet av evangelium enligt Johannes. Det finns ju bara ett evangelium, men vi har - tack och lov! - fyra evangelister, fyra perspektiv och fyra berättare av samma - men ibland också olika - händelser. De tre första evangelisterna har en stor samsyn medan Johannes med sitt livslånga perspektiv har en speciell blick: han

ser yta och djup, förutsägelse och fullbordan samtidigt.

Det finns liksom två ”slut” i boken: dessa två verser men också de två sista verserna i förra kapitlet. De säger ungefär samma sak. Det som är viktigt i v 24 är att det verkar finnas en grupp, ett ”vi”, som intygar att det som skrivits ner verkligen kommer från Johannes, Sebedaios son och bror till Jakob, den förste av apostlarna som dog som martyr. Johannes blev den av apostlarna som fick leva längst. De hade en gång vid Gennesaret lämnat sin far och fisket och följt Jesus. Det är Johannes ögonvittnesskildring som intygas: ”Vi vet, att hans vittnesbörd är sant.”

Men förutom vad som nedtecknats gjorde och sade Jesus mycket mer. Det är klart! Johannes har skildrat de ungefär tre år, när han och övriga apostlar delade allt med Jesus. Men vad han utöver vad som nedtecknats sade och gjorde kan vi inte spekulera i. Ibland har den fromma fantasin format berättelser. Ibland har man byggt teologi på förmodanden och försökt dra slutsatser av vad som *inte* berättas. Allt sådant är vanskligt.

Det vi har fått som undervisning och berättelser hos evangelisterna är vad Gud själv, Fader, Son och Ande, har velat ge åt oss. Det som berättas där är nog för var och en av oss att kunna komma till tro, växa i tro och förbli i tro till dess att vår tid på jorden är ute och till dess att jordens tid är ute. ”De ord jag har talat till er är ande och liv.” ”Himmel och jord skall förgå men mina ord ska aldrig förgå”, säger Jesus.

Så kan vi lägga oss denna lördagskväll och vila i Guds Ords trygghet, tacksamma för Johannes vittnesbörd, som har givit såväl dig som mig trons visshet. I morgon är det söndag, ”Herrens dag”, ”den första veckodagen”, då ljuset skapades och Jesus uppstod. En morgon är det den stora Finalen, Herrens Dag, då Jesus kommer åter i härlighet för att visa trofastheten i sitt Ord. Då får du och jag och Johannes och alla Jesu vänner äntligen se honom sådan han är och erfara – precis som herdarna i Betlehem - att ”allt var så som det hade sagts dem”.

Förbön

Tack, gode Fader, för att du har givit oss ditt Ord! Tack för att evangelisternas berättelser ger oss evigt liv. Hjälp oss och alla att ta ditt

Ord till oss så att vi hör din röst. Uppfyll din Kyrka med en kärlek till och längtan efter ditt Ord. Ge oss herdar och lärare som är förtrogna med ditt Ord, så att vi också blir det.

Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Göran Simonsson.

En hälsning från redaktören.

Nu är vår vandring genom Johannesevangeliet till ända. Imorgon söndag kommer vi som vanligt att stanna upp inför texter och det tema som hör till just den dagen. På måndag börjar vi en ny vandring – genom psaltarens 50 första psalmer. Välkommen med på den! Vi som skriver på "Dagligt Bröd" önskar dig som läser detta allt gott och Guds välsignelse.

genom

Fredrik Borglin, redaktör för Dagligt Bröd.

Söndagens morgon.

Psalm 39 - ”Jesus från Nasaret går här fram”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 2:23-28

En sabbat tog han vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. Då sade fariseerna till honom: ”Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?” Han svarade: ”Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta? Han gick in i Guds hus — det var när Evjatar var överstepräst — och åt upp skådebröden, som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom.” Och Jesus sade till dem: ”Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Alltså är Människosonen herre också över sabbaten.”

Betraktelse

Som vanligt när det är söndag, ska vi stanna upp inför det faktum att varje söndag betyder ett särskilt tema och särskilda text i den särskilda kalender – *kyrkoåret* – som många kyrkor och däribland Svenska kyrkan använder sig av. Just den här söndagen har namnet *Tolfte söndagen efter Trefaldighet*, och har temat/överskriften *Friheten i Kristus*.

Den här dagen handlar det alltså om frihet, men inte vilket frihet som helst, inte en frihet som jag själv får bestämma innehållet i eller ramarna för, utan Friheten i Kristus, det vill säga den frihet som följer av att tro på Gud och Jesus och att leva i trons gemenskap och relation med dem. Och den friheten har flera aspekter.

En sådan aspekt läser vi om i det stycke från Markusevangeliet som vi möter denna morgon. Där får vi höra om hur Jesus och lärjungarna en sabbat tar vägen genom ett sädesfält. Lärjungarna började rycka av ax.

Förmodligen gnuggade de axen i sina händer och åt av mjölet, det vill säga: med sina händer gjorde de kvarnens arbete, de malde mjölet, och det var inte tillåtet att mala med kvarn på sabbaten. Därför är fariséerna, den kanske mest kända judiska grupperingen på Jesu tid, och som Jesus ofta var i diskussion med, därför är de framme och kritiserar.

Vid Jesu tid var bestämmelserna många kring vad man fick och inte fick göra på sabbaten. Och inte minst fariséerna tillhörde dem som kontrollerade så att dessa bestämmelser följdes. Men när de kritiserar Jesu lärjungar möts de av svar på tal. Inte bara med exemplet på vad David gjorde, som vi kan läsa om i 1 Sam 21, utan också i form av en grundläggande sentens, som är helt sann, men som fariséerna hade förvanskat: Nämligen att Sabbaten blev till för människan, för att Gud älskar sin mänsklighet och vill ge sin mänsklighet strukturer som vi mår bra av och som underlättar livet tillsammans med Gud. Men genom sina många bestämmelser hade fariséerna gjort våld på detta, och därför reagerar Jesus så starkt.

För livet med Gud handlar inte om att göra det ena eller det andra, eller att göra det på en bestämd dag eller tid. Friheten i Kristus är betydligt friare än så. Livet med Gud, den personliga relationen som tron innebär, handlar om att upptäcka att det finns stor och djup frihet i att ge Gud inte bara en dag i veckan särskilt, och i att ge honom en bit av varje dag och varje stund. Det finns en frihet att upptäcka i att ge Gud av sin tid, av det man kallar sitt, men först och främst: den finns en underbar frihet i att ge Gud allt vad man kan av sitt hjärta. Amen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen och för varje ny dag. Tack att livet med dig är ett liv som innebär frihet – hjälp mig att upptäcka all den frihet jag har i dig och som finns för alla som kommer till dig. Hjälp mig att upptäcka friheten som det innebär att ge åt dig av min dag, av min tid, av det som jag kallar mitt och av mitt hjärta.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna

tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 87 - ”Våra vara den du i Kristus är”

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – 2 Mosebok 23:10-12

Sex år skall du beså din jord och bärga dess gröda, men det sjunde året skall du låta marken vila och ligga i träda. Då kan de fattiga i ditt folk få sin föda från den. Det som blir över kan de vilda djuren äta. Så skall du också göra med din vingård och dina olivträd. Sex dagar skall du arbeta, men den sjunde dagen skall du upphöra med arbetet, så att din ox och åsna får vila och slavkvinnans son och invandraren får hämta krafter.

Betraktelse

Också i andakten denna kväll stannar vi upp inför det tema – *Friheten i Kristus* – och en av de texter som hör särskilt till den här söndagen. Det

handlar denna dag som sagt om frihet, olika aspekter av den frihet som tron på och livet med Gud ger och innebär.

Den text vi läser nu ikväll från Andra Mosebok är hämtad ifrån ett längre sammanhängande avsnitt, som i åtminstone min bibel har getts överskriften "Lagar". Om du slår upp det i din bibel och läser det långa avsnittet i sin helhet, två och ett halvt kapitel ungefär där vår läsning idag kommer mot slutet, så kommer du märka att där i det långa avsnittet, där finns det lagar, bud från Gud, som handlar om de mest skilda saker.

Alltifrån hur man ska göra när man hittar bortsprungna bokspasdjur och eller vad som gäller när människor lånar pengar av varandra, till det som vi har fått höra om i läsningen idag: Att all mark på det sjunde året ska lämnas obrukad till förmån för andra, och att allt levande på den sjunde dagen ska vila och få nya krafter. Gud har i skapelsen lagt ner en rättvisa och en rytm som det är gott för oss att leva efter. För vi är ju skapade för liv i den här världen, och för gemenskap med Gud, han som är vårt ursprung.

Det handlar om att befrias från tanken på att mitt bara är mitt, utifrån att Gud är allting skapare och därmed också, djupast sett, alltings ägare. Det är alltid lättare att dela med sig av det som inte är mitt eget. Och när vi förstår att det som vi kallar vårt djupast sett är Guds, då är det lättare att ge av det också till andra.

Det handlar också om att befrias från tanken att min tid bara är min, för det är den inte. Din och min tid är också Guds. Och när vi kommer till insikt om det, finns en öppning till friheten att frikostigt ge av vår tid till Gud. Inte bara en dag i veckan, den här dagen, utan också av varje dag i veckan. Han som är tidens Herre, och vår Herre, ska inte han också få vara Herre över vår tid?

Så när vi läser de här orden om marken på det sjunde året och alla levande varelser på den sjunde dagen, då behöver vi också försöka att ta till oss, att Gud säger detta för vår skull. Han som har skapat både oss och den värld som vi lever i, är också den som är bäst skickad att ge råd kring hur vi ska leva – med honom, med varandra och med skapelsen. Därför är det något gott om vi tar till oss de här orden, och befrias från tanken på att allt mitt är mitt. Allting är djupast sett Guds, och han kallar oss att ge av det vi kallar

vårt tillbaka till honom, och till andra människor. Både av ägodelar och av tid. Men först och främst, och allra mest, av vårt hjärta.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen med dig, och för livet med dig. Tack att du vill forma och prägla oss, göra oss till verktyg för byggandet av ditt rike. Hjälp mig att leva öppen för din helige Ande, för din vägledning, för ditt formande. Tack för friheten som finns i livet med dig – hjälp mig att leva i den frihet som du ger.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>